

СУЧАСНІ МЕТОДИ ПОКРАЩЕННЯ КОМФОРТНОСТІ ЖИТЛА В ПАНЕЛЬНИХ БУДИНКАХ 1970-1980 РР.

У статті розглядаються методи покращення комфортності житла в панельних будинках.

Ключові слова: панельний будинок, квартира, комфорт, інтер'єр, зонування, перепланування.

Постановка проблеми. В наш час велика кількість міського населення України мешкає у житлових приміщеннях економ-класу до якого відносяться також панельні будинки 70-80-х років. Але пріоритети та критерії оцінки умов проживання на протязі багатьох десятиків років змінилися, зросли вимоги та потреби пересічних громадян. Тому покращення комфорту проживання у таких будинках стало нагальною проблемою сучасності.

Аналіз останніх досліджень. У різні періоди на розв'язання суперечностей в проектуванні житла були спрямовані дослідження багатьох вчених. На підвищення якості та комфорту житла, на поліпшення планувальних рішень та інтер'єру квартир спрямовані роботи Р.Н. Блашкевич “Інтер'єр сучасної квартири: науково-популярна література”, Б.М. Мержанова “Інтер'єр житла”, А.Д. Яблонської “Якість сучасного міського житла. Проблеми комфортності сучасної квартири”, Ю.Г. Рєпіна “Архітектура житла”, М.В. Омеляненко “Питання формування комфортного житла”, І.А. Тімко “Сучасна квартира: обладнання та догляд”, В.Ф. Рунге “Ергономіка в дизайні середовища” та ін.. Однак у зв'язку зі сформованими змінами у практиці, в умовах сучасної кон'юнктури виникла необхідність вивчення даної проблеми на більш досконалому рівні, тому виникає необхідність в написанні наукової статті, метою якої є вивчення сучасних методів та доведення можливості переобладнання квартири у панельному будинку, зведеному у 70-80-х роках минулого століття, для підвищення комфорту та поліпшення умов проживання мешканців з урахуванням вимог та потреб сучасності при застосуванні діючих у наш час будівельних технологій.

Виклад основного матеріалу. В 70-80 рр. минулого століття, в Радянському Союзі, проводилося широкомасштабне будівництво житлового фонду, з метою забезпечення населення житлом.

Під час проектування житлових приміщень – економічний фактор був одним із найважливіших, тобто потрібно було побудувати найбільше житла з найменшими затратами.

Одним з економічно-вигідних методів було обрано панельне будівництво, тому що собівартість таких будинків на 30-40% нижче ніж цегляних, а строки зведення в 2,5-3 рази швидші. Такі будинки зводилися швидкими темпами, з найменшими затратами. В той же час мало уваги приділяли комфортності та умовам проживання. Технологія будівництва панельних будинків не забезпечувала енергозберігання, гідро та шумоізоляції, а також мінімально враховувала умови комфортності проживання у таких будинках (рис.1).



Рис.1. Типи квартир 70-80-х років [4]

В наш час зводяться у великій кількості сучасні житлові комплекси покращеного планування та комфортності високого рівня, з застосуванням новітніх технологій, але таке житло являється недоступним для основної маси населення із-за високої вартості. Будівельні та ріелтерські компанії в гонитві за надприбутками штучно завищують вартість нового житла. Тому більшість населення, котра отримала житло в спадок від батьків чи дідів, або придбала житло на вторинному ринку за доступною ціною, мріє про покращення комфортності проживання у таких квартирах.

Квартира, житло – це поняття, яке сьогодні включає в себе такі параметри, як доцільність та краса, поезія, натхнення та комфорт, неможливий без технічного оснащення. Важливою складовою частиною оточуючого нас середовища становлять меблі та облаштування житлового приміщення [3]. Меблі повинні відповідати умовам ергономічності, естетичності та багатофункціональності.

В сучасних умовах облаштування житла в сукупності побутових зручностей, впорядкованості і затишку є нагальною проблемою у панельних будинках (комфорт (англ., comfort) - сукупність побутових зручностей: впорядкованість і затишок осель) [1]. Панельні будинки є найбільш складними об'єктами з точки зору ремонту та перепланувань, через велику кількість несучих стін і монолітних конструкцій. Навіть розширення дверного отвору викликає труднощі, адже в більшості своїй, це вже вирізані отвори в монолітній плиті. Демонтаж стін у таких будинках категорично заборонений, а дозвіл на обладнання прорізів можна отримати тільки при наявності архітектурного проекту узгодженого в багатьох інстанціях. Тому в будівлях такого типу дизайн інтер'єру зміщений у бік правильного зонування, освітлення та декорування вже існуючих кімнат.

Основне завдання зонування приміщення - поліпшити його функціональні можливості, створити для його господаря зони, які зроблять максимально комфортним його повсякденне життя. Способами розділення простору являються (рис.2):

1. перегородки суцільні;
2. перегородки прозорі;
3. пунктирні перегородки;
4. розподіл горизонтальними площинами різного рівня (як тераса, підвищення чи заглиблення);
5. градація освітленості.

Важливим аспектом зонування приміщення є можливість, не виконуючи перенесення перегородок, візуально видозмінити приміщення.

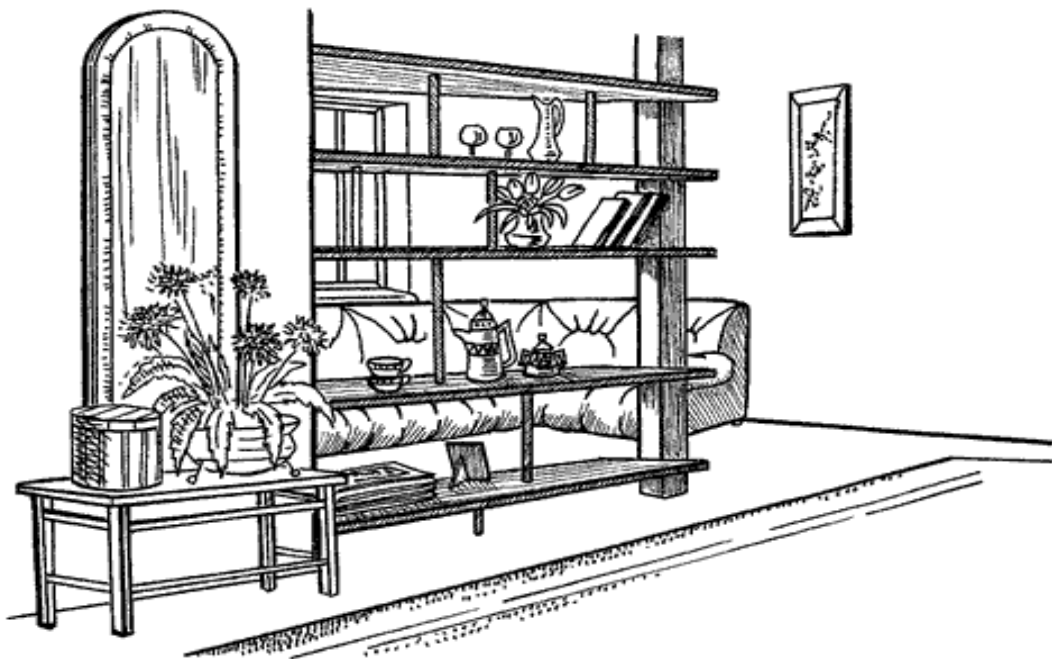


Рис.2. Розподіл простору на дві зони за допомогою конструкції з полиць [5]

Такі хитрощі як різний колір і рівень стелі або підлоги, можуть перетворити витягнуту кімнату в квадратну, дзеркальні стіни збільшать візуально простір і зроблять кімнату більш світлою, і таких прийомів дуже багато, головне здійснюючи вибір потрібно стежити, щоб естетичний і функціональний аспекти гармоніювали і доповнювали один з одного. Що стосується освітлення, це окрема велика тема, адже світло задає приміщенню характер, настрій. За допомогою світла можливо створити атмосферу для роботи або відпочинку, дискотеки або романтичного побачення в одній і тій же кімнаті, а завдяки світлодіодному висвітленню і зовсім змінювати її колір. Зміна рівню підлоги має ще одну перевагу – за рахунок подіуму є можливість зменшити кількість меблів, облаштувавши в ньому шухляди для зберігання домашніх речей.

При створенні інтер'єру не обійтися без усіляких аксесуарів – елементів декорування. До них можна віднести і фрески, і мозаїку, і настінні панно. Не останню роль у створенні комфорту відіграє й декорування вікон. Адже відомо, що вікна без порт'єр виглядають банально. Що й вже казати про подушки, покривала, чохла, які підкреслюють обраний стиль інтер'єру.

Важливу роль у підвищенні комфортності житла відіграє створення декоративного озеленення. Перебування серед зелені благотворно позначається на здоров'ї та працездатності людини. Рослини підвищують життєвий тонус, настрій та естетичну насолоду людини. Наблизити природу, відкрити для неї двері своєї квартири - означає багато в чому створити більш гігієнічні побутові умови.

Не тільки прикрашають квартиру, але й значно оздоровлять повітря кімнатні рослини, які можна поставити біля вікна, підвісити у вазах або розмістити на підставках (рис.3). Гігієністи встановили, що, випаровуючи вологу з поверхні листя, рослини зволожують повітря, тим самим зберігаючи нормальну відносну вологість. Це особливо важливо там, де є центральне опалення. Рослини не дарма називають своєрідними пилососами: чим більше їх в кімнаті, тим менше пилу. І ще одна важлива їх властивість: майже всі рослини виділяють так звані фітонциди - летючі речовини, котрі пригнічують ріст бактерій, грибків, найпростіших.

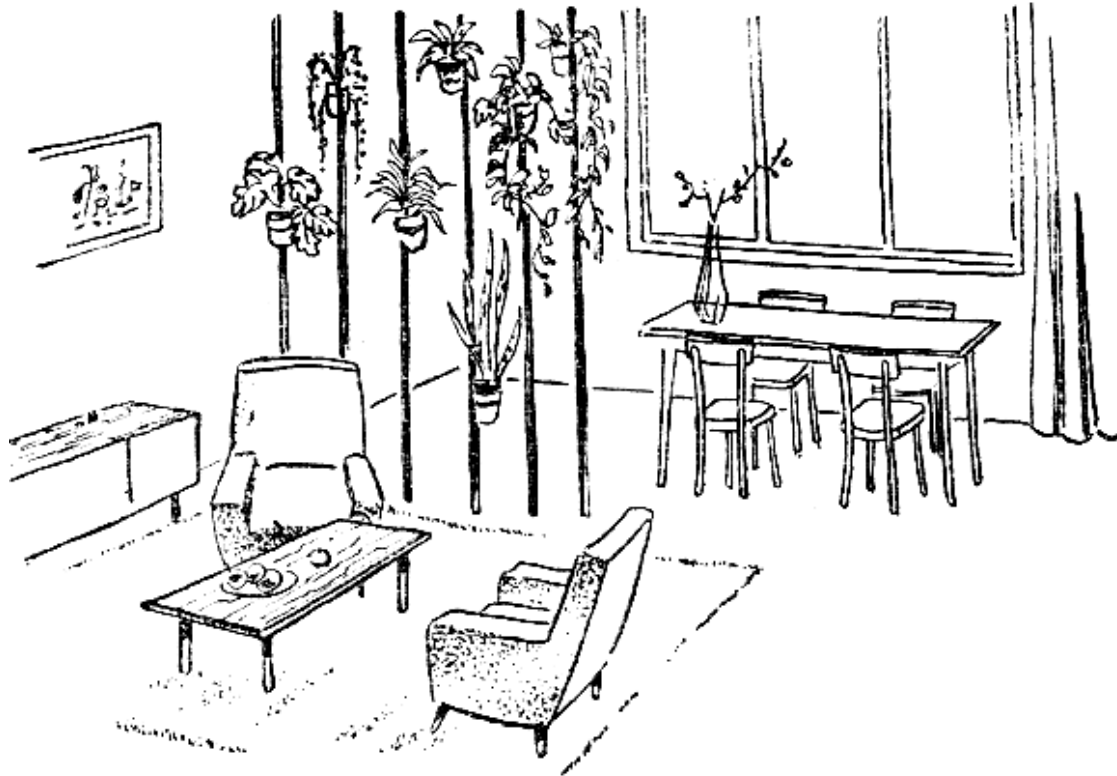


Рис.3. Стінка з ампельними рослинами [2]

Одним із важливих аспектів підвищення комфортності житла економ-класу є перепланування існуючої квартири в панельному будинку. Серед найпоширеніших варіантів перепланування в панельних будинках - варіанти з розширенням кухні, об'єднанням ванної кімнати і санвузла. При проведенні перепланування квартири в панельному будинку нерідко зміни зачіпають і коридор. Від нього або намагаються позбутися, розширивши за рахунок коридору ванну кімнату, або об'єднують коридор з кімнатою. Нерідко коридор, навпаки, розширюють за рахунок суміжних житлових приміщень до повноцінної вхідної зони. Такий варіант перепланування коридору в квартирі панельного будинку дасть можливість облаштувати стильну і сучасну вбиральню.

Більшість проектів перепланувань в панельних будинках припускають і зміну площі кухні, і збільшення ванни і санвузла. Але кожен з цих варіантів має відповідати будівельним нормам.

Дотримання будівельних, санітарних норм при об'єднанні кухні та кімнати в вітальню: для власника квартири це означає, що якщо стіна між приміщеннями виявиться несучою, то від повного зносу стіни доведеться відмовитися, яким би привабливим не був би проект перепланування. І хоча плюси від проведення такого перепланування в типовій квартирі панельного

будинку очевидні.

- По-перше, можливість збільшити стандартну кухню, перетворивши її в простору вітальню,

- По-друге, більший обсяг приміщень дає більше можливостей по оформленню інтер'єру,

- По-третє, найголовніше - простора вітальня перетворить кухню з місця для приготування їжі в затишне місце для прийому гостей, проведення сімейних вечерь, місце для відпочинку.

Але всіма цими можливостями, які дають об'єднання приміщень кухні та кімнати можна буде скористатися тільки в тому випадку, якщо приміщення відділені не несучою перегородкою. Якщо все-таки стіна виявиться несучою, то за певних умов можливо буде лише збільшити дверний проріз, щоб замінити двері на арку, але тільки з умовою зміцнення отвору за допомогою металоконструкцій.

Об'єднання ванної кімнати та коридору – також досить поширений варіант перепланування квартири в панельному будинку. При об'єднанні приміщень зміни стосуються не тільки стін, нерідко щоб більш раціонально скористатися площею приміщення потрібно перестановка сантехніки, заміна громіздкої ванни на душову кабінку. Узгодження такого перепланування ванної без зачіпання несучих конструкцій, проходить зазвичай за ескізом, без розробки проектної документації. Більш складний варіант об'єднання приміщень – перепланування ванни і санвузла з розширенням отриманого приміщення за рахунок суміжного коридору. У цьому випадку належить обов'язкова розробка проекту, оскільки і ванна кімната і санвузол відносяться до "мокрих" зон, а це означає, що при їх розширенні необхідний монтаж гідроізоляції.

Висновки. В результаті проведеного дослідження було розглянуто та вивчено різні методи підвищення умов комфорту проживання у квартирах в панельних будинках збудованих у 70-80-х роках. Особливу увагу звернено на перепланування, зонування, озеленення, меблювання, колірування, освітлення. Досліджено недоліки панельних будинків та можливості перепланування і переобладнання квартир у цих будинках з урахуванням вимог нормативних документів, вивчено особливості отримання дозволів на здійснення робіт по переобладнанню таких квартир.

На поліпшення комфорту житла впливають наступні розглянуті методи: перепланування, зонування, озеленення, меблювання, колірування, освітлення.

На далі необхідно більш ґрунтовно розглянути методи перебудови і перепланування існуючих квартир.

Результати даного дослідження можуть бути корисними для

майбутнього дизайнерського проектування та більш ґрунтового дослідження варіантів перебудови існуючих квартир в панельних будинках 70-80-х років з метою підвищення комфорту та умов проживання в них.

Список використаних джерел

1. Ефремова Т.Ф. Новый словарь русского языка. Толково-словообразовательный. – М.: Русский язык, 2000. – с.1233
2. Устенко И.С. 'Зимний букет' - Ленинград: Лениздат, 1970. - с.176
3. Чавойски Р., Петршвы Й. Наш дом / „Обзор“, н. п. Братислава, 1986. – с.248
4. Яблонская А.Д. Качество современного городского жилища. Проблема комфортности современной квартиры // н.-т.сб-к „Містобудування та територіальне планування”. Вип. № 30, К.:КНУБА.- 2007, с.484-489
5. www.e-reading.org.ua/

Аннотация

В статье рассматриваются методы улучшения комфортности жилья в панельных домах.

Ключевые слова: панельный дом, квартира, комфорт, интерьер, зонирование, перепланировка.

Annotation

In article methods of improvement of comfort of habitation in panel houses are considered.

Keywords: panel house, apartment, comfort, interior, zoning, re-planning.